

Filosofie – havo vakspecifieke informatie centraal examen 2018

Deze informatie maakt deel uit van de Septembermededeling van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) (zie Examenblad.nl). **Veranderingen t.o.v. 2017 zijn geel gemarkeerd.**

Havo

Syllabus 2018	Er is sprake van een nieuw onderwerp: Persoonlijke identiteit . De syllabus is t.o.v. die van 2017 dus aanzienlijk veranderd.
De opbouw van het examen	<p>De examens havo filosofie bij het thema Mondiale Rechtvaardigheid 2015, 2016 en 2017 zijn aan de lange en bewerkelijke kant geweest. Door het samenvoegen van verschillende deelvragen tot één samengestelde vraag zouden kandidaten bovendien deelvragen over het hoofd hebben kunnen zien.</p> <p>Met ingang van 2018, bij de overgang naar het nieuwe examenthema Persoonlijke Identiteit, zullen daarom de volgende wijzigingen in de opbouw van het examen filosofie worden doorgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none">• de hoeveelheid tekst van het examen zal worden ingekort, waarmee ook de verwachte te besteden tijd aan het maken van het examen zal afnemen. De kandidaten hebben minder leeswerk.• de 15 tot 17 samengestelde vragen waaruit het examen de afgelopen jaren heeft bestaan, zullen waar mogelijk worden opgesplitst. De deelvragen worden als zelfstandige vragen geformuleerd en doorgenummerd.• Uitzondering daarop vormen opeenvolgende deelvragen waarin een doorrekenfout mogelijk is. Die deelvragen worden bij elkaar gehouden in één vraag.• Dit zal naar verwachting resulteren in 25 tot 30 vragen per examen.• Het aantal te beantwoorden deelvragen en het aantal te verdienen scorepunten blijft daarbij ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren.• De opsplitsing van samengestelde vragen heeft ook tot gevolg dat de getoetste denkvaardigheden nauwkeuriger kunnen worden gemeten.
Eindtermen	<p>Twee opmerkingen over eindtermen behorende bij het onderwerp Persoonlijke identiteit:</p> <ul style="list-style-type: none">• De primaire tekst van Nomy Arpaly (2002) – <i>Unprincipled Virtue: An Inquiry Into Moral Agency</i> is komen te vervallen als voorgeschreven literatuur.<ul style="list-style-type: none">◦ Let op: bijbehorende eindterm 48 blijft wel gehandhaafd.• Het begrippenpaar 'interne/externe autonomie' in eindterm 57 zal niet worden getoetst in de centrale examens van 2018.
Examentijdstip	Zie het rooster in de Regeling rooster en toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens van de eindexamens en de staatsexamens VO in 2017 (Examenblad.nl 2017). Hierin vindt u ook de data voor de inzending deelscores aan Cito (Wolf).
Correctievoorschrift	<p><i>Status: regelgeving</i></p> <p>Het CvTE heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.</p> <p>Als de corrector van mening is dat het correctievoorschrift een onvolkomenheid bevat, neemt hij contact op met het Examenloket via het contactformulier op www.examenloket.nl.</p>

	<p><i>Aanvullingen</i> Een aanvulling op een correctievoorschrift (cv) is bedoeld als verduidelijking. Het gaat in het overgrote deel van de aanvullingen niet om fouten. Het is een hulp bij de onderlinge communicatie tussen de eerste en tweede corrector, en vaak voortkomend uit de examenbesprekingen. Incidenteel wordt het middel van de aanvulling gebruikt om te melden dat een vraag geneutraliseerd wordt. Zie voor meer informatie paragraaf 9.4 van de Septembermededeling.</p>
--	--